

Põltsamaa Vallavalitsus
info@poltsamaa.ee

14.02.2019 nr 9.3-4/19/602-3

**Põltsamaa valla üldplaneeringu
lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise väljatöötamise kavatsus**

Lugupeetud Margus Möldri

Teatate Terviseametile, et Põltsamaa Vallavolikogu algatas 18.10.2018 otsusega nr 1-3/2018/69 Põltsamaa valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise. Planeeringualaks on Põltsamaa valla haldusterritoorium.

Üldplaneeringu koostamiseks on valminud 18.01.2019 seisuga lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus.

Lähtudes planeerimisseaduse § 81 lõikest 1 soovite Terviseametilt ettepanekuid lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta.

Oleme ettepanekud esitanud kirjaga nr 9.3-1/8854 (Põltsamaa valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise teade) ning kordame siinkohal esitatut.

□ Joogivee kvaliteet.

Põltsamaa valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni võrgustiku rajamisel ja rekonstrueerimisel soovitame tugineda ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kavadele. Arendamise kavad annavad põhjaliku ülevaate olemasolevast olukorrast, erinevatest arendusprojektidest ja nende teostamise hinnangulisest maksumusest.

ÜVK arendamise eesmärgiks on tagada liitunud klientidele kvaliteetne joogivesi ja efektiivne reovee puhastamine, kindlustamaks looduskeskkonna (sh põhja- ja pinnavee) kaitset.

Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kättesaadavuse tagamine võimalikult paljudele elanikele peaks toimuma läbi järgmiste tegevuste:

- amortiseerunud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustike rekonstrueerimine;
- amortiseerunud reoveepuhastite rekonstrueerimine;
- amortiseerunud puurkaevpumplate rekonstrueerimine;
- vajadusel ÜVK süsteemide laiendamine.

Valdade hajaasutusaldel elanikkonna vähesuse ja suhteliselt hajali paiknemise tõttu ei ole ühisveevärgi ja kanalisatsiooni rajamine nendesse piirkondadesse otstarbekas.

Pigem kaasata elanikke võimalikult palju hajaasutuse programmi raames joogivee kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks ning reoveekäitluse kaasajastamiseks ja tagamiseks.

□ **Supluskohad.** Kui piirkonnas asub veekogusid, mida kasutatakse elanike poolt suveperioodil suplemiseks (Põltsamaa valla üldplaneeringu LS ja KSH väljatöötamise kavatsuse lisas on nimetatud kohad Väike-Kamari, Kõpu, Pajusi, Lustivere ja Võisiku külades (Võisiku paisjärv), Puurmani alevikus ja Põltsamaa linnas, lisaks mitmed jõeäärsed paigad), siis supluskohad, nii ametlikud kui ka mitteametlikud peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määruse nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse §-le 5 korraldab supluskoha omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendrile. Kui supluskohas ei teostata suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et kasutatav veekogu ei ole enam supluskohaks ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita. Kui supluskohaks on juba pikaajalisel kasutusel, jääb see omaniku vastutusalasse. Supluskoha omanik või valdaja korraldab suplusvee seiret ning andmed veekvaliteedi kohta kuuluvad avalikustamisele. Üldsusele ettenähtud teabe kättesaadavuse supluskohas tagab supluskoha omanik või valdaja. Üldsuse teavitamise nõue kehtib ka mitteametlike supluskohade kohta. Täpsustada Põltsamaa valla supluskohadega seonduvat.

Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendata seisu- ja vooluveekogude seisundit.

□ **Liiklusrüütu.** Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus (edaspidi AÕKS) ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“, mis jõustus 01.02.2017. Määrata Põltsamaa valla maa-alal AÕKSi § 7 järgsed mürakategooriad ning alad, kus tuleb tagada liiklus- ja tööstusmüra siht- ning piirväärtused.

□ **Müra- ja saatetundlikud objektid.** Amet ei soovita müra- ja saatetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee, tänav) lähedusse.

Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.

Uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused) planeerimisel hinnata, millised piirkonnad ja keskkonnatingimused sobivad objektide rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.

□ **Tootmistegevuse negatiivsed mõjud.** Ameti varasemale kogemusele tuginedes juhime tähelepanu, et ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul on tootmisprotsesse, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil: kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu ja muud müra ning õhusaastet põhjustavad tegevused. Tootmistegevuse müra on reeglina kaootiline ja

seda on keeruline hinnata. Ühekordsed mürasündmused ja müra muutlik iseloom võivad lähipiirkonna elanikele häiringuid põhjustada isegi siis, kui tööstusmüra vastab normtasemetele. Seetõttu soovitab amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist ka siis, kui tegemist on keskkonnasõbraliku tootmistegevusega.

Amet on seisukohal, et elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks puhveralana olema vähemalt 30-50 meetri laiune, et omada müra leevendavat efekti.

Valgusreostus. Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.

Kaitsevööndid. Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovitame lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jelena Laarin

menetlusgrupi juht osakonnajuhataja kohustes

Kaja Laursoo 5558 2400

Kaja.laursoo@terviseamet.ee